

Beheerplan Spelen 2013- 2017

Gemeente Heerhugowaard
Afdeling Wijkbeheer
26 maart 2013

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Inleiding	4
1.1 Beleidspiramide.....	4
1.2 Leeswijzer.....	5
2. Beheerbeleid	5
2.1 Wettelijk kader.....	5
2.2. Beleidsthema's en kwaliteitsniveaus.....	6
3.Huidige situatie in Heerhugowaard	7
3.1 omvang huidige inventaris.....	8
3.2 Toekomstige inventaris.....	9
3.3 Kwaliteit.....	10
3.3.1 Resultaat inspectie 2012 en voorgaande jaren.....	10
3.3.2 Gewenste kwaliteit.....	10
3.3.3. Duurzaamheid.....	10
3.3.4 Keuze leveranciers.....	11
3.4 Klachtenafhandeling.....	12
3.4.1 Aansprakelijkheid.....	13
4. Maatregelplan	13
4.1 Processchema.....	14
5. Benodigde budgetten	15
5.1 Onderhoud.....	15
5.1.1 Klein en groot onderhoud.....	15
5.2 Gemeentebegroting	16
5.3 Benodigd budget.....	17
5.3.1 toekomstig benodigd budget	17

Samenvatting

Spelen is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. De gemeente Heerhugowaard wil graag een kindvriendelijke gemeente zijn. Kinderen leren met vallen en opstaan hun eigen fysieke (on)mogelijkheden. Ze leren met leeftijdsgenootjes spelen. Een eigenaar van een speeltoestel is verantwoordelijk voor de veiligheid en het onderhoud van het toestel. In de gemeente Heerhugowaard zijn diverse speelterreinen en toestellen aanwezig waar ouders met hun kinderen veilig moeten kunnen verblijven en spelen.

Op strategisch niveau heeft de gemeenteraad op 22 maart 2011 het Beleidsplan "Kansen voor Spelen" vastgesteld. In het beheerplan Spelen wordt inzicht verkregen in de huidige situatie, het aantal toestellen en terreinen en de kwaliteit ervan. Het beheer bevindt zich op het tactische niveau. Het beheerplan is de uitvoering van het beleidsplan. Alle activiteiten die worden verricht rondom beheer van speelterreinen worden op basis van wetgeving en door de gemeenteraad vastgestelde beleidskaders uitgevoerd. Gedurende het jaar worden allerlei beheeractiviteiten, inspecties en onderhoudswerkzaamheden verricht. Een overzicht van deze werkzaamheden wordt beschreven in het beheerplan Spelen. Op basis van vastgestelde financiële kaders en wetgeving wordt beschreven hoe de toekomstige situatie in de gemeente eruit zal zien.

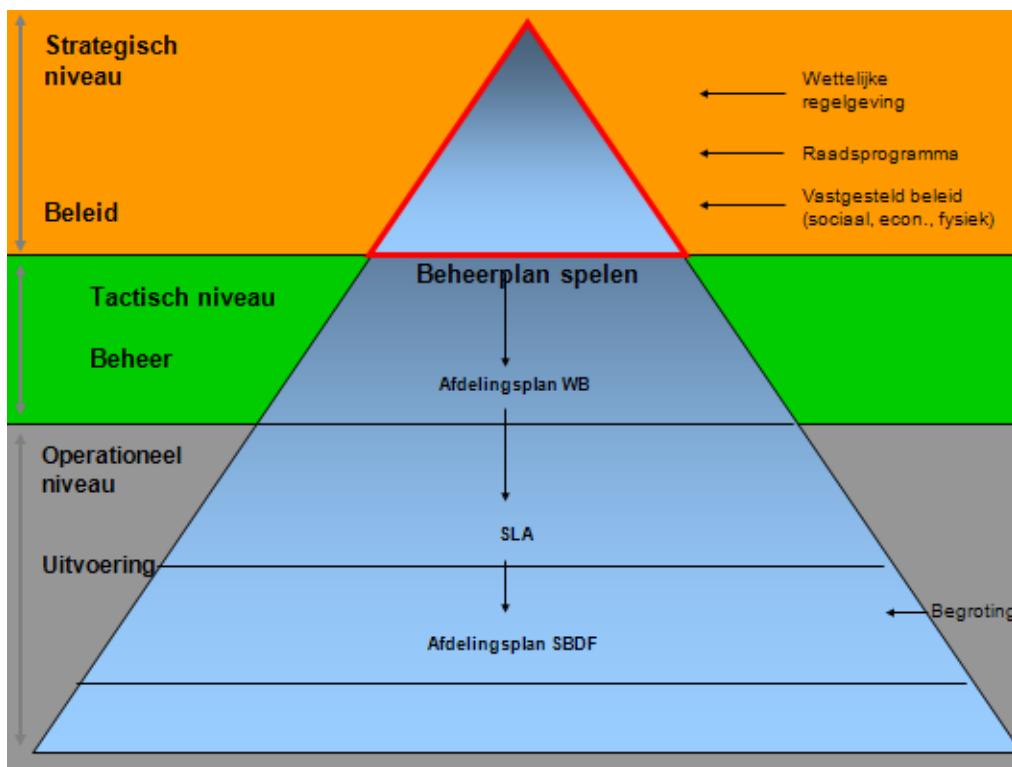

1. Inleiding

Spelen is belangrijk voor de ontwikkeling van een kind. Kinderen willen ontdekken en spelenderwijs hun eigen grenzen verleggen. Buiten spelen is voornamelijk van groot belang voor kinderen. De buitenlucht en bewegen is gezond voor de lichamelijke ontwikkeling en het sociale aspect van spelen. De Inwoners, ouders en kinderen van Heerhugowaard moeten erop kunnen rekenen dat de voorzieningen om te spelen veilig zijn voor gebruik. Veiligheid wordt in zowel de wet als in gemeentelijke beleidsregels geborgd. Veiligheid heeft voor de beheerder van de speelvoorzieningen de allerhoogste prioriteit. Dat wil niet zeggen dat alle risico's uitgesloten moeten worden, of kunnen worden. De risico's vormen een wezenlijk onderdeel van spelen, maar moeten echter beheersbaar en herkenbaar zijn voor de doelgroep.

1.1 Beleidspiramide

In het beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR, vast te stellen eind 2013) worden voor beheer van de openbare ruimte drie niveaus benoemd. Het strategische, tactisch en operationeel niveau. Op het strategische niveau gaat het om een visie voor de inrichting, het gebruik en het beheer van de openbare ruimte. Dit is verwoord in het beleidsplan 'Kansen voor Spelen' (vastgesteld door de Raad op 22 maart 2011). Het wettelijk kader is meegenomen zowel in het beleidsplan als in het beheerplan. Het beheerplan Spelen, bevindt zich op tactisch niveau. Op tactisch niveau gaat het om de uitwerking van het raadsprogramma en de meerjaren- begroting. Het operationele niveau betreft het daadwerkelijke beheer en onderhoud van de openbare ruimte. In de beleidspiramide vormt het beheerplan de schakel tussen het strategische en het operationele niveau.

Figuur 1: Beleidspiramide

1.2 leeswijzer

In de inleiding heeft u kunnen lezen waarom wij een beheerplan hebben. De veiligheid en het wettelijk kader rond het beheer van speeltoestellen komt naar voren in *hoofdstuk 2*.

De huidige inventaris en het toekomstige areaal wordt beschreven in het hoofdstuk 3 dat hierop volgt. Binnen het wettelijke kader zijn de inspecties en aansprakelijkheid een belangrijk onderdeel van het beheer, ook hier wordt in *hoofdstuk 3* aandacht aan besteedt. In *hoofdstuk 4* wordt de onderhoudscyclus die ieder jaar wordt herhaald beschreven en wie verantwoordelijk is bij het verstrekken van een opdracht. Om alle speelplekken veilig te beheren en onderhouden is budget nodig. Hoe het budget wordt besteedt en op de lange termijn met onderhoud en vervanging wordt omgegaan staat in *hoofdstuk 5*. Hoe kijken wij op de lange termijn naar het onderhoud en naar de vervanging van toestellen en hoe verhoudt dit zich tot de bezuinigingen.

2. Beheerbeleid

Inwoners en kinderen van Heerhugowaard moeten erop kunnen rekenen dat de voorzieningen om te spelen veilig zijn voor gebruik. Belangrijk onderdeel van spelen is dat kinderen uitgedaagd worden om hun ontwikkeling te stimuleren. De kaders voor het beheer van speelplekken worden gevormd door wettelijke regelgeving en gemeentelijk beleid. Wat houdt beheer van speelplekken in?

“Het beheer bestaat uit alle werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden om de speelplekken veilig en in stand te houden”.

Onder beheer vallen alle activiteiten met betrekking tot speelvoorzieningen die niet bij onderhoud of beleid horen. Dit is onder meer:

- het opstellen van visies op beleid, beheer en onderhoud;
- het maken van ontwerpen en bestekken;
- het aansturen van onderhoud en veiligheid;
- het beheren van gegevens;
- het verzorgen van inspraak met zowel kinderen als bewoners;
- het afhandelen van klachten en vragen van gebruikers.

Al in de ontwerpfase van een nieuwe wijk worden de locaties van de nieuwe speelplekken aangegeven. Dit gebeurt m.b.v. speelcirkels om een goede verdeling van de ligging van de nieuwe speelplekken in deze wijk te krijgen.

De speelcirkels gaan uit van de actieradius van de doelgroep. Het beleid gaat voor verschillende leeftijdscategorieën uit van verschillende afstanden. Kinderen van 3-6 hebben een actieradius van 150 meter en de Jeugd van 6-12 een actieradius van 300 meter. Jongeren van 12-18 (waarvoor meestal een sportveld wordt aangelegd) hebben een actieradius van 1000 meter. Dit betekent dat de gemeente probeert binnen de actieradius van de verschillende doelgroepen een geschikte speelplek aan te leggen

2.1 Wettelijk kader

De uitgangspunten van beheer hebben altijd een wettelijke grondslag. Met onderstaande wettelijke regelingen en beleidskaders wordt rekening gehouden bij de uitvoering van het beheer Spelen in Heerhugowaard.

Het wettelijk kader wordt gevormd door het Warenwet Attractie- en Speeltoestellen en Europese NEN normen.

- Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (maart 1997);
- Europese Normen NEN-EN 1176-1 t/m 1176-7 en 1177. In dit zogenaamde attractiebesluit zijn de wettelijke bepalingen voor aansprakelijkheid en veiligheid vastgelegd.

- Toestellen met een valhoogte van meer dan 60 centimeter moeten in een valdempende ondergrond worden geplaatst. Echter in afwijking op de NEN- normen (NEN-EN 1176) heeft Nederland besloten dat de valhoogte op gras gewijzigd wordt van 1 m naar 1,5 m. Dit is conform de situatie in ons omringende landen en ondersteund door proefresultaten. Hiermee wordt bedoeld een terdege gewortelde grasmat. In de meeste gevallen is gras als valondergrond dus tot een valhoogte van 1,5 m toegestaan, zonder het verrichten van een proef. De vereiste HIC- waarde (≤ 1000) blijft de geldende waarde (NEN- EN 1177).
Op de meeste ondergronden is dat ook het geval. In extreme gevallen zoals bij uitgedroogde zware kleigronden kan nader onderzoek nodig zijn. Overigens is de valdempende kwaliteit van gras vooral te danken aan het wortelgestel. Het zichtbare gras speelt minder een rol.

De gemeente is verantwoordelijk voor de correcte plaatsing van een speeltoestel (volgens certificaat), zelfs als dit door de leverancier geplaatst wordt. Vervolgens is de gemeente verantwoordelijk dat het speeltoestel blijft voldoen aan de veiligheidsnormen. Degene die het speeltoestel voorhanden heeft, moet kunnen aantonen dat alles in het werk is gesteld om de veiligheid te waarborgen.

Indien er sprake is van een ongeval met blijvend of ernstig letsel door een gebrek aan het speeltoestel of een onveilige ondergrond, dan is degene die het speeltoestel voorhanden heeft als eerste aansprakelijk. Deze verantwoordelijkheid is conform aan en aanvullend op de risicoaansprakelijkheid die wordt omschreven in het Burgerlijk Wetboek.

2.2. Beleidsthema's en kwaliteitsniveau

Het beleidsplan "Kansen voor spelen" vastgesteld op (Raadsvergadering 22 maart 2010) geeft de gemeente inzicht in de behoefte aan speelmogelijkheden gerelateerd aan demografische gegevens en ontwikkelingen. Er wordt hierbij rekening gehouden met de hoeveelheid aanwezige speelplaatsen, de toekomstige vragen en ontwikkelingen en de hoeveelheid informele speelruimte per buurt.

Om een kwaliteitsniveau te kunnen waarborgen conform regelgeving worden toestellen meerdere malen per jaar geïnspecteerd.

We maken hierbij onderscheid in drie typen inspecties. Er wordt zowel gekeken naar het toestel als de eventueel aanwezige veiligheidsondergrond:

1. technische inspectie (circa 1x per jaar);
2. operationele inspectie (circa 2x per jaar);
3. visuele inspectie (wekelijks).

1. De technische inspectie is de meest uitgebreide inspectie. Hiervoor wordt een gespecialiseerd bedrijf ingeschakeld. Dit bedrijf bekijkt aan de hand van de actuele normen in detail of er afwijkingen aan het speeltoestel zijn.

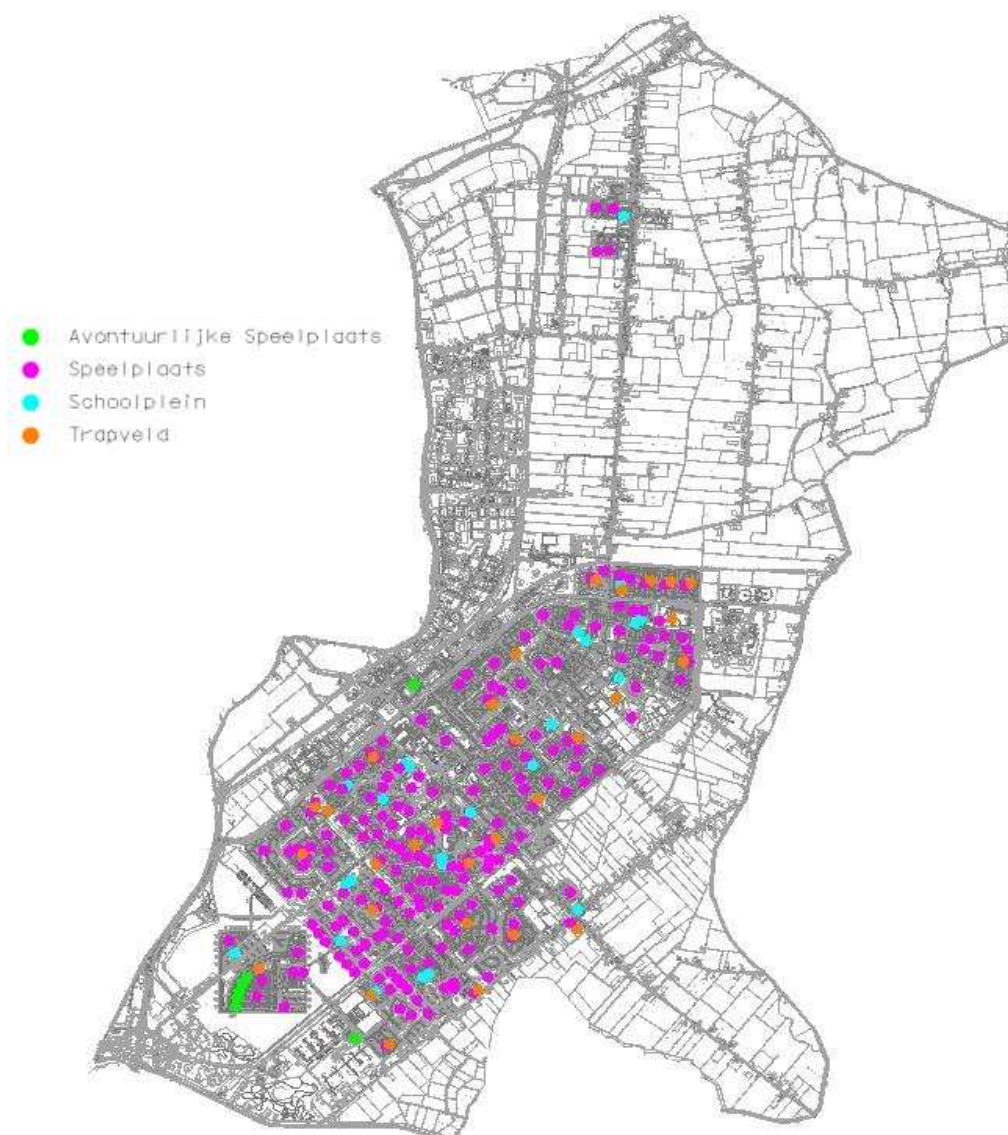
2. Bij de operationele inspectie wordt nagegaan of het speeltoestel veilig en bespeelbaar is. Het is een vrij technische inspectie op detailonderdelen die van belang zijn voor het veilig functioneren van de speelmogelijkheden van het speeltoestel. Iemand die een speeltoestel onderhoudt, is goed in staat deze inspectie uit te voeren. Deze inspectie vereist kennis van het speeltoestel en van het gebruik. Specifiek opgeleide medewerkers van de gemeente Heerhugowaard doen dit werk dan ook zelf.

Figuur 2: Voorbeeld Operationele inspectie

Bij de visuele inspectie wordt niet zozeer naar het technische deel van het speeltoestel gekeken, maar meer naar het visueel ontbreken van onderdelen of visuele beschadigingen die veilig spelen in de weg staan. Ook het verwijderen van glas en andere rommel op/in de veiligheidsondergrond hoort hierbij. Deze inspectie wordt door medewerkers van de gemeente die in de omgeving werkzaam zijn uitgevoerd en door bewoners.

3. HUIDIGE SITUATIE IN HEERHUGOWAARD

Figuur 3: Spreiding van de speelplaatsen in de gemeente Heerhugowaard

In de gemeente Heerhugowaard bevinden zich 902 speeltoestellen verdeeld over 204 locaties. Deze locaties zijn traditioneel ingericht met formele speeltoestellen. In de praktijk hebben de toestellen in de gemeente Heerhugowaard een gemiddelde levensduur van ongeveer 12 jaar.

In Heerhugowaard zijn drie avontuurlijke speelterreinen. Ook deze plekken worden beheerd en onderhouden door de beheerder spelen en meegenomen in het digitaal beheersysteem. (Uitspraak Evaluatie Avontuurlijk spelen B&W 19-02-2013).

3.1 Omvang huidige inventaris

Type speeltoestellen	aantal toestellen	% van totaal
Wiptoestellen	191	21,18%
Behendigheids (duikelen/ balanceren)	142	15,74%
Glijbanen	72	7,98%
Schommels	114	12,64%
Carrousel (draaien)	16	1,77%
Klimtoestellen	77	8,54%
Sociaal spel (incl. JOP)	37	4,10%
Combinatietoestellen	111	12,31%
Sporttoestellen	135	14,97%
Rijdend spel (skate-elementen)	7	0,78%
	902	100,00%

Figuur 4: Omvang huidige inventaris

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er relatief veel wiptoestellen aanwezig zijn. Verder maken de behendigheids toestellen (o.a. duikelrekken) samen met de combinatietoestellen en schommels ook een groot deel van het speeltoestellen bestand uit. Jantje beton en Speelnatuur zijn in 2013 en eerder reeds acties gestart om de wipkip uit de gemeenten te krijgen. Nog steeds worden door bewoners verzoeken voor wipkippen ingediend. Alhoewel bij vervanging ook wordt gekeken naar alternatieven. De acties en initiatieven rondom de wipkip zullen wij nauwgezet blijven volgen.

Er lijken voldoende sporttoestellen te staan voor de jeugd en jongeren voor verschillende sporten. De verdeling per wijk is echter niet optimaal. In een aantal wijken zijn weinig sporttoestellen aanwezig. Dit heeft te maken met de actieradius van 1000 meter die voor deze doelgroep gehanteerd wordt. De jongeren moeten soms naar de ernaast liggende wijk toe.

Waarde huidige inventaris:

Het totale bestand aan speeltoestellen vertegenwoordigt op dit moment een waarde van € 3.908.188. Hierin zijn ook de veiligheidsondergronden meegenomen.

Huidige inventaris	
aantal speelplekken	207
aantal speeltoestellen	902
aanschafwaarde toestellen	€ 2.181.908
aanschafwaarde ondergronden	1.726.280
Aanschafwaarde totaal	€ 3.908.188

Figuur 5: Waarde van de huidige inventaris

Speeltoestellen dienen veilig te zijn voor het verwachte gebruik. De veiligheid wordt voor een groot deel bepaald door het type ondergrond. De waarde van de veiligheidsondergronden bedraagt ongeveer 44% van de totale toestelwaarde. Het landelijk gemiddelde ligt tussen de 35% en 45%. In Heerhugowaard ligt het percentage dus gemiddeld.

Type ondergrond	Aantal vierkante meters	Gemiddelde prijs
Gegoten vloer	219	€ 190,--
Houtsnippers	328	€ 50,--
Rubber tegels	7674	€ 105,--
Veiligheidsgras	8625	€ 100,--
Totaal	16.846	

Figuur 6: Totaal 16.846 m2 veiligheidsondergrond in Heerhugowaard.

In onderstaande tabel is het aantal kinderen per wijk afgezet tegen het aantal locaties en het aantal speelaanleidingen. In deze tabel wordt duidelijk dat het aantal kinderen per plek varieert. Bij vervanging en verwijdering van toestellen zal goed gekeken worden naar de relevantie van het aantal toestellen in verhouding tot het huidige aantal kinderen in de betreffende wijk. In de bijlage is het aantal speeltoestellen in relatie tot de leeftijd per wijk zichtbaar gemaakt.

Schoolpleinen

Ook schoolpleinen voorzien in de behoefte aan openbare speelmogelijkheden voor de kinderen tot en met 12 jaar. De schoolpleinen in Heerhugowaard zijn allemaal opengestelde pleinen. Dus toegankelijk voor alle kinderen. De schoolpleinen worden wel meegerekend binnen onze speelcirkels.

De speeltoestellen op schoolpleinen zijn eigendom van de stichting die ook de scholen beheert. Deze stichting voert ook het beheer uit van deze speeltoestellen. De afdeling wijkbeheer van de gemeente Heerhugowaard is hiervoor niet verantwoordelijk.

3.2 Toekomstige inventaris

In het beleidsplan spelen geven we aan dat het in de gemeente Heerhugowaard niet alleen om de aanwezigheid van speelvoorzieningen op zich gaat. Het belangrijkste is om ruimte te bieden aan spelende kinderen in de openbare ruimte.

Heerhugowaard blijft voorlopig nog gestaag groeien. Demografische gegevens en ontwikkelingen zijn erg interessant voor speelruimte. Het idee dat vergrijzing tevens ontgroening inhoudt geldt amper voor Heerhugowaard. Het aantal jongeren neemt de komende decennia nauwelijks af. Dit betekent daar waar nieuwe wijken worden ontwikkeld er ook speelplekken ingericht moeten worden.

In het beleidsplan Spelen is een minimaal aantal toestellen (3 tot 4 toestellen per speelterrein) vastgelegd. In verband met toekomstige bezuinigingen zal het toekomstige aantal toestellen wijzigen ten opzichte van het huidige aantal toestellen (zie Hoofdstuk 5.3 Benodigd budget en toekomstig budget).

Jaar:	Minimaal aantal te verwijderen toestellen
2013	28
2014	15
2015	11
2016	02
2017	13
2018	05
2019	04
2020	04

Jaar:	Minimaal aantal te verwijderen toestellen
2021	04
2022	09
2023	08
2024	12
2025	30

Figuur 7: aantal te verwijderen toestellen per jaar

3.3.Kwaliteit

Als de speeltoestellen eenmaal geplaatst zijn is het van belang deze duurzaam en veilig in stand te houden. Hiervoor vindt regelmatig onderhoud en inspectie plaats. Om goed te kunnen sturen op beleid, beheer, onderhoud en veiligheid is goed gegevensbeheer van belang. Om alle gegevens goed te kunnen bewaren wordt een digitaal logboek bijgehouden. Per speelterrein worden de inspectiegegevens bijgehouden. Hierdoor is precies terug te vinden welke handelingen aan een toestel zijn verricht.

3.3.1. Resultaat inspectie

Elk jaar wordt een technische inspectie uitgevoerd naar de speeltoestellen door een extern bedrijf. De gegevens hiervan worden digitaal opgeslagen en bewaard, zodat een logboek per toestel ontstaat. In het digitale beheerprogramma is een toestel vanaf aanschaf totdat het wordt afgeschreven en vervangen dan ook te volgen. Hieronder zijn drie weergaven uit het logboek te zien van een speelelement voor jonge kinderen.

Object eigenschappen	
	Bevindingen
Aangemaakt	11 december 2008 10:43:42
Opgevaardeerd	20 februari 2013 14:22:16
Klant	Gemeente Heerhugowaard
Object locatie	40.1 Jan Glijnisweg 55
Object type	Speeltoestellen/Wipstoestellen/Type 2B - Enkelpunts - Meerdere richtingen
Object naam	Klavertje 4
Fabrikant	KOMPAN A/S
Type nummer	M128
Serie nummer	102.03
Installatie datum	01 januari 2000
Vervangjaar	2014
Levensduur	14 jaren
Catalogus prijs	€ 725,00
Leeftijdsgroep	Jonge kinderen (0-5 jr): Ja Schoolkinderen (6-11 jr): Nee Jongeren (12-18 jr): Nee
Gearchiveerd	Nee
Verwijderd	Nee
Openstaande bevindingen	0
Totaal aantal bevindingen	2
Fotos	
Aantekeningen	
Overige velden	
Groep	
Ondergrond	
Gekoppelde objecten	
Ondergrond	Ondergronden/Algemeen oppervlak/Gras / grond - Klavertje 4 ondergrond

Object eigenschappen				Be
Type	Datum	Gebruikersnaam	Details	
Object gewijzigd	feb 20, 2013	Monique Koppejan		
Geïnspecteerd	feb 14, 2013	Arie van der Plaat		link
Geïnspecteerd	okt 23, 2012	Machiel van Ingen	From PDA	link
Object gewijzigd	aug 28, 2012	Monique Koppejan		
Object gewijzigd	aug 28, 2012	Monique Koppejan		
Actie afgesloten	jun 28, 2012	Machiel van Ingen		link
Bevinding algerond	jun 28, 2012	Machiel van Ingen		link
Object gewijzigd	jun 28, 2012	Machiel van Ingen		
Geïnspecteerd	apr 26, 2012	Machiel van Ingen	From PDA	link
Geïnspecteerd	jan 25, 2012	Arie van der Plaat	From PDA	link
Geïnspecteerd	jan 26, 2011	Arie van der Plaat	From PDA	link
Geïnspecteerd	feb 26, 2010	Arie van der Plaat	From PDA	link
Actie	feb 26, 2010	Arie van der Plaat	From PDA	link
Bevinding gewijzigd	feb 26, 2010	Arie van der Plaat	From PDA	link
Bevinding	feb 26, 2010	Arie van der Plaat	From PDA	link
Geïnspecteerd	jan 29, 2009	Arie van der Plaat	From PDA	link

Naam: Klavertje 4
 Type: Wipstoestellen/Type 2B - Enkelpunts
 - Meerdere richtingen
 Fabrikant: KOMPAN A/S
 Geïnstalleerd: 01 januari 2000
 Openstaande bevindingen: 0
 Ondergrond: Gras / grond

Figuur8: Voorbeeld van logboekgegevens uit het beheerprogramma

3.3.2 Gewenste kwaliteit

Voor wat betreft kwaliteit van de toestellen en speelplekken van de gemeente Heerhugowaard wordt de norm gehanteerd zoals in het speelruimtebeleidsplan beschreven. De landelijke wetgeving vormt de basis voor de door ons gewenste kwaliteit. Het beheer is erop gericht om de huidige inventaris en de uitbreidingen veilig en in stand te houden. In de praktijk komt dit erop neer dat de toestellen altijd veilig zijn volgens de normen die wettelijk zijn vastgesteld.

3.3.3 Duurzaamheid

Het grootste deel van de aanwezige toestellen is van metaal of kunststof, maar (geverfd) hout komt ook voor. De materiaalkeuze bepaalt voor een groot deel de aanschafwaarde, vervangingstermijn en afschrijving van de toestellen.

Tegenwoordig wordt veel meer gewerkt met kunststof en metalen, gezien de duurzaamheid, onderhoudsvriendelijkheid en de vraag van de markt. Daarnaast is ook een trend zichtbaar waarin (vanuit avontuurlijk spelen) juist gevraagd wordt naar natuurlijk spelen. Daarbij moet gedacht worden aan spelen met natuurlijke materialen als hout, steen, water e.d. Dit hoeft geen probleem te zijn in relatie tot de levensduur van een toestel. Er zijn toestellen beschikbaar van FSC gecertificeerd (Acacia Robinia) hout van duurzaamheidsklasse 1. De garantietermijn voor deze toestellen is gelijk aan de toestellen van bovengenoemde materialen.

3.3.4 keuze leveranciers

In 2010 is er op basis van een Europese aanbesteding een raamovereenkomst afgesloten met een aantal leveranciers op basis van de volgende gunningscriteria/ eisen. De speeltoestellen dienen minimaal aan de volgende eisen te voldoen:

- Het Attractiebesluit en NEN-EN 1176 norm;
- Conform het Besluit Veiligheid van Attractie- en Speeltoestellen dient elk speeltoestel vergezeld te gaan van een gebruiksaanwijzing met aanwijzingen, veiligheidsinstructies, waarschuwingen en ander relevante informatie zoals

funderings- en installatievoorschriften, gebruik onder toezicht, benodigde tekeningen en schema's;

- De te leveren toestellen moeten gecertificeerd zijn overeenkomstig het gestelde in het Attractiebesluit en certificaten dienen te worden bijgeleverd;
- De toestellen dienen van duurzame materialen vervaardigd te zijn en dienen herbruikbaar te zijn;
- De toestellen dienen vandalismebestendig te zijn. Het toestel moet zodanig geconstrueerd zijn dat het niet met eenvoudige middelen te demonteren is;
- Reparaties dienen mogelijk te zijn zonder andere onderdelen te hoeven beschadigen;
- Losse onderdelen moeten binnen 14 kalenderdagen leverbaar te zijn;
- Bewegende delen dienen gelagerd te zijn;
- Ieder toestel dient voorzien te zijn van een logboek. In het logboek dienen gegevens te zijn opgenomen omtrent: fabrikant, importeur, kenmerken van het speeltoestel en typekeuring van het toestel;

De toestellen dienen ook te zijn voorzien van de volgende onlosmakelijk op of in het toestel aangebrachte, onuitwisbare opschriften of aanduidingen:

- De naam en het adres van de fabrikant of importeur;
- Het bouwjaar;
- De serie- of typeaanduiding;
- Het serienummer.

Op het speeltoestel dient minimaal 10 jaar garantie te worden gegeven op onderdelen en arbeid, uitgezonderd vandalisme;

De overeenkomst heeft een duur van twee jaar met de mogelijkheid om deze twee maal met een jaar te verlengen. Dit betekent dat wij een nieuwe overeenkomst moeten afsluiten per 1 januari 2015.

Op dit moment is er een overeenkomst met de volgende leveranciers:

- Boer Speeltoestellen
- Van Ee speeltoestellen
- Eibe
- IJslander
- Kompan
- Nijha
- Spereco
- Velopa Omniplay
- Yalp

3.4 Klachtenafhandeling

De omwonenden en gebruikers van speelplaatsen kunnen gevaarlijke en onwenselijke zaken op speelplaatsen melden bij het gemeentelijk contact centrum (GCC). De melding wordt direct doorgezet naar de juiste afdeling en indien er sprake is van een onveilige situatie wordt acuut gehandeld.

Meldingen afdeling Stadsbedrijf	Meldingen afdeling Wijkbeheer
Onderhoud toestellen	Uitbreiding speelterreinen
Opmerking huidige terreinen	Vragen over beleid
Opmerkingen vuil/afval	Nieuwe ideeën over spelen of terreinen
Ondergronden/onderhoud	Nieuwbouw

3.4.1 Aansprakelijkheid

Hoewel de gemeente de toestellen zo veilig mogelijk houdt kan het zijn dat er een ongeval plaatsvindt op een van de speelterreinen of toestellen. De gemeente kan bij ongevallen met speeltoestellen in de openbare ruimte altijd (mede) aansprakelijk worden gesteld.

Dit is de reden waarom toestellen geplaatst door bewoners niet worden toegestaan zonder overleg en/of inschatting van veiligheidsrisico's. Een trampoline, glijbaan of ander object moet 's avonds gewoon weer worden opgeruimd. De eigenaar van de ondergrond is in principe de eigenaar van het toestel. Hierdoor wordt de eigenaar van de grond automatisch aansprakelijk.

Hetzelfde geldt voor hutten van kinderen. Als dit gevaarlijke situaties oplevert moeten ze worden verwijderd. Zo niet dan kunnen ze best even blijven staan tijdens bijvoorbeeld de vakantieperiode. Aan het einde van de zomervakantie worden veel hutten of bouwwerken door medewerkers van de buitendienst geruimd. Dan hebben de kinderen daar wel de gehele zomervakantie plezier van gehad.

4. Maatregelplan

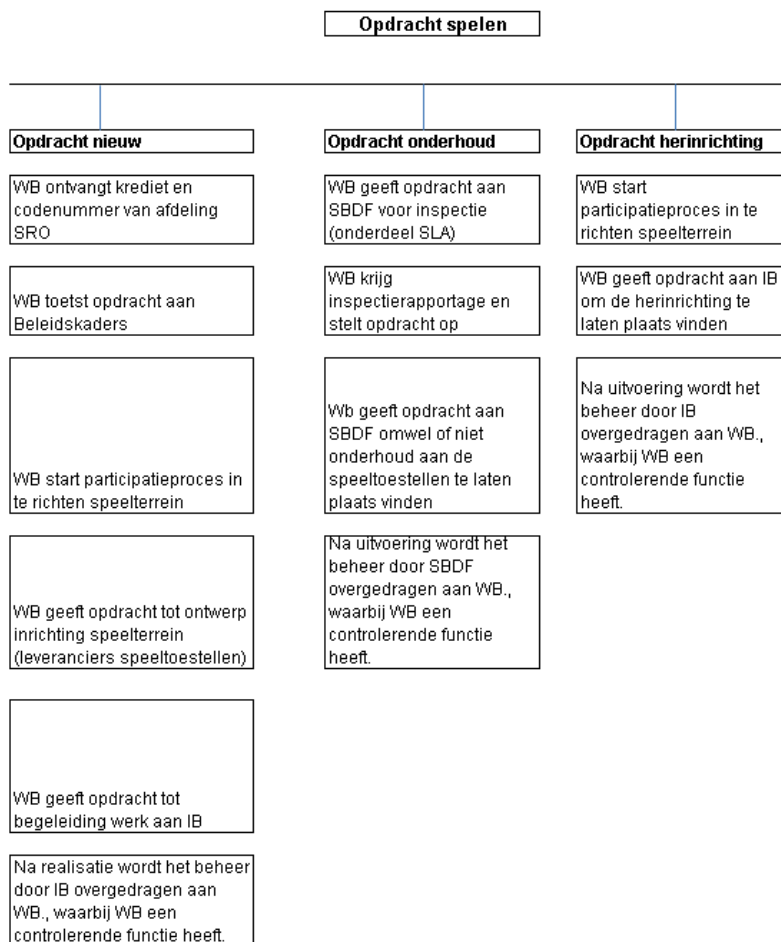
Het gehele jaar door vinden er diverse maatregelen plaats die ervoor zorgen dat de gebruikers veilig van de toestellen kunnen genieten. Gedurende het gehele jaar maakt participatie, nieuwbouw en groot onderhoud onderdeel uit van deze maatregelen. Hieronder is te zien welke jaarlijks terugkerende maatregelen zich binnen het beheer van speelterreinen voordoen.

Maand	Maatregelen
Januari	Jaarlijkse veiligheidsinspectie
Februari	Jaarlijkse veiligheidsinspectie
Maart	Beoordelen inspectiegegevens Keuze reparatie en vervanging
April	Bestellen nieuwe toestellen Operationele inspectie
Mei	Uitkomst operationele inspectie
Juni	Plaatsing nieuwe toestellen
Juli	Zomervakantie SPEELTIJD!
Augustus	Zomervakantie SPEELTIJD!
September	Visuele inspectie
Oktober	Uitkomst visuele inspectie
November	Bepalen vervanging komende jaar (vooruitlopend op inspectiegegevens)
December	Bepalen vervanging komende jaar (vooruitlopend op inspectiegegevens)

Figuur 9: Jaarlijks terugkerende maatregelen onderhoud en inspectie speeltoestellen

4.1 Processchema

Wanneer sprake is van onderhoud, nieuwbouw, participatie en/ of groot onderhoud hebben meerdere afdelingen raakvlakken met speelplekken. In Figuur 11: Opdrachtverstrekking in relatie tot diverse afdelingen is te zien dat Wijkbeheer de regie voert met betrekking tot speelplekken. In het processchema staat beschreven welke rol een afdeling heeft.

Figuur 10: Opdrachtverstrekking in relatie tot diverse afdelingen

5. Benodigde budgetten

Hoe ouder een speeltoestel wordt, des te meer onderhoud is over het algemeen noodzakelijk om het speeltoestel veilig te houden. Het gebruik, het weer en eventueel vandalisme zorgen voor slijtage van speeltoestellen en terreinen. Het is van belang te bepalen hoeveel budget nodig is voor onderhoud. Tevens is het van belang te bepalen wanneer de kosten te hoog worden voor het onderhoud en een toestel beter kan worden verwijderd en/of vervangen.

Het benodigde onderhoudsbudget is nodig voor: reparatie en vervanging speeltoestellen, jaarlijkse inspecties, licentiekosten van het beheersysteem, onderhoud van trapvelden, schoonmaakkosten sport- en speeltoestellen en inspectie en onderhoud veiligheidsgras.

Hieronder is heel globaal een verdeling van het budget weergegeven in de tabel.

Benodigd budget	
€ 185.000	Vervanging
€ 10.000	Inspectiekosten
€ 9.000	Schoonmaakkosten
€ 13.000	Onderhoud en herstel veiligheidsgras
€ 14.136	Reparatiekosten speeltoestellen en rubberen tegels
€ 231.136	Totaal

5.1 Onderhoud

Het onderhoud bestaat uit de werkzaamheden die door de onderhoudsmedewerker fysiek aan het speeltoestel en de omgeving (ondergrond) uitgevoerd moeten worden. Onderhoud bestaat uit structureel of inspectief onderhoud.

- Structureel onderhoud: het onderhoud dat regelmatig terugkeert om het speeltoestel in optimale esthetische en functionele staat te houden. Hierbij kan gedacht worden aan het schoonmaken, verven en smeren van toesteldelen en het tijdig vervangen van onderdelen. Alles is ter voorkoming van gebreken.
- Het inspectief onderhoud vindt vooral plaats in de gemeente Heerhugowaard. Bij inspectief onderhoud kan gedacht worden aan onderhoud aan toestellen en ondergronden wanneer een gebrek wordt geconstateerd.

5.1.1 Klein en groot onderhoud

Onderhoud dat voortvloeit uit de geconstateerde gebreken tijdens de inspecties kan vaak worden onderverdeeld in groot en klein onderhoud.

De grote en/of speel specialistische werkzaamheden worden door de gemeente Heerhugowaard gebundeld na de jaarlijkse veiligheidsinspectie en uitbesteed aan een gespecialiseerde aannemer.

Het klein onderhoud is meestal overzichtelijk en kan eventueel gelijktijdig met de inspectie worden uitgevoerd door de inspecteur of de eigen dienst. Steeds vaker worden reparaties uitgevoerd door eigen dienst. Wanneer een gebrek acuut gevaar oplevert dient direct actie ondernomen te worden door de inspecteur. Hij meldt het gebrek bij de opdrachtgever en die zorgt ervoor dat het gebrek door de eigen dienst of een aannemer snel wordt opgelost.

5.2 Gemeentebegroting

Hieronder is te zien hoe de financiën met betrekking tot speelvoorzieningen is opgenomen in de gemeentelijke begroting.

product:		6560 Speelvoorzieningen		
			Gegevens	
afdeling	kostenplaats (nr en omschr.)	kostensoort	Begroting	Uren
Wijkbeheer	6.560.10.00 - Speelvoorzieningen algemeen	4.300.001 - Inhuren personeel van derden	3.304	
		4.343.309 - Overige onderhoud	150.728	
		4.343.722 - Stelpost groot onderhoud	72.300	
		4.425.098 - Overige subsidies	1.060	
		4.610.099 - Kapitaallasten algemeen	49.436	
		4.622.032 - Bedrijfsuren Afd. Wijkbeheer (A)	124.584	1.432
		4.622.599 - Diverse doorbelasting	2.400	
Som 6.560.10.00 - Speelvoorzieningen algemeen			403.812	1.432
Totaal Wijkbeheer			403.812	1.432
Stadsbedrijf-Wijkbeheer	6.560.40.90 - Uitvoering speelvoorzieningen	4.343.309 - Overige onderhoud	6.108	
		4.622.033 - Bedrijfsuren Afd. Stadsbedrijf (A)	9.570	110
		4.622.058 - Bedrijfsuren Afd. Stadsbedrijf (B-uren)	22.919	559
		4.622.103 - Bedrijfsuren bestelwagens	2.000	400
		4.622.106 - Bedrijfsuren tractoren	1.900	100
		Som 6.560.40.90 - Uitvoering speelvoorzieningen	42.497	1.169
	6.560.43.90 - JOP	4.343.309 - Overige onderhoud	2.000	
	Som 6.560.43.90 - JOP		2.000	
Totaal Stadsbedrijf-Wijkbeheer			44.497	1.169
Totaal product			448.309	2.601

Figuur 11: Gemeentelijke begroting speelvoorzieningen

5.3 Benodigde budgetten

Voor de komende jaren is binnen het product spelen bekend met welk bedrag jaarlijks de inventaris kan worden vervangen. Binnen het budget is jaarlijks rekening gehouden met een vervangingsbijdrage van €185.000. Naast deze kosten zijn er de jaarlijks terugkerende kosten voor onderhoud ondergronden, schoonmaakkosten, reparaties en inspecties. In verband met bezuinigingsmaatregelen zijn er geen mogelijkheden om het vervangingsbudget ieder jaar te laten toenemen. Een toestel in onze gemeente gaat gemiddeld 12 jaar mee. Echter het bedrag dat het toestel toentertijd waard was geldt nu niet meer. Bij het vervangen van een toestel hoort meestal ook een veiligheidsondergrond die moet worden vervangen. Uit het beheersysteem en het uitvoeren van de diverse inspecties kan onderstaande tabel worden opgesteld.

Jaar	nodig	X150%	beschikbaar	Tekort
2013	233.518,00	350.277,00	185.000,00	165.277,00
2014	152.130,00	228.195,00	185.000,00	43.195,00
2015	176.366,00	264.549,00	185.000,00	79.549,00
2016	135.430,00	203.145,00	185.000,00	18.145,00
2017	140.285,75	210.428,63	185.000,00	25.428,63
2018	154.465,00	231.697,50	185.000,00	46.697,50
2019	154.095,00	231.142,50	185.000,00	46.142,50
2020	179.229,00	268.843,50	185.000,00	83.843,50
2021	166.996,00	250.494,00	185.000,00	65.494,00
2022	175.813,00	263.719,50	185.000,00	78.719,50
2023	146.620,00	219.930,00	185.000,00	34.930,00
2024	181.942,00	272.913,00	185.000,00	87.913,00
2025	152.147,00	228.220,50	185.000,00	43.220,50
	2.149.036,75	3.223.555,13		818.555,13

Figuur 12: Huidige waarde van de inventaris inclusief zichtbaar tekort

In Figuur 12 is te zien dat het benodigde bedrag voor vervanging x 150% wordt genomen om te berekenen wat de totale vervanging van een toestel kost. Een toestel vervangen bestaat namelijk niet enkel uit het vervangen van het toestel zelf. Het benodigde bedrag is inclusief het vervangen van de ondergrond en de montagekosten en kosten voor plaatsing van het toestel. Voor het vervangen van een toestel wordt gemiddeld 44% van de waarde van een toestel gerekend. Plaatsings- en montagekosten bedragen nog eens gemiddeld 6%. Zo komt het vervangen van een toestel inclusief alle bijkomende kosten uit op 150% van de aanschafwaarde.

5.3.1 Toekomstig benodigd budget

Wanneer bovenstaande tabel wordt genomen en ieder toestel dat aan vervanging toe is ook daadwerkelijk wordt vervangen ontstaat een tekort van ruim 8 ton op de begroting.

Het niet doorvoeren van maatregelen voor de toekomst geeft aan dat een tekort ontstaat wanneer alle toestellen vervangen moeten worden voor een zelfde toestel als ooit is aangeschaft. Een budgetverhoging is niet mogelijk in deze tijden van bezuinigingen.

Wat zijn maatregelen die genomen worden om te zorgen dat het budget dat de komende jaren is toegekend toereikend is voor de vervanging?

- Er vindt een verschuiving in levensduur plaats, de toestellen die nu gemiddeld 12 jaar mee gaan, zullen in de toekomst gemiddeld 13,8 jaar moeten blijven staan;
- Teruggaan in het aantal toestellen per speelplek. In het beleidsplan spelen is een minimaal aantal toestellen (3 tot 4) per speelplek vastgesteld. Dat betekent wanneer een toestel moet worden vervangen, maar er voldoende speeltoestellen op dat terrein staan, dit toestel wordt verwijderd.
- De vervangingswaarde van een toestel dat wel vervangen wordt is bovendien lager, gemiddeld 85% van de originele aanschafwaarde.

In 2011 en 2012 zijn 19 toestellen verwijderd met een waarde van € 47.100. Vanaf 2013 t/m 2025 zullen nog 145 toestellen worden verwijderd met een waarde van € 205.653 en niet meer worden vervangen.

Wanneer álle toestellen die wegens afschrijving vervangen moeten worden ook daadwerkelijk worden vervangen ontstaat een enorm tekort op de begroting zoals te zien in Figuur 12. Het verwijderen van enkele toestellen zonder deze te vervangen en het verder toepassen van bovenstaande maatregelen zal leiden tot een beeld zoals is weergegeven in Figuur 13.

Jaar	nodig	X150%	beschikbaar	Tekort
2013	120.375,00	180.562,50	185.000,00	-4.437,50
2014	125.530,00	188.295,00	185.000,00	3.295,00
2015	126.761,00	190.141,50	185.000,00	5.141,50
2016	123.270,00	184.905,00	185.000,00	-95,00
2017	125.115,00	187.672,50	185.000,00	2.672,50
2018	125.230,00	187.845,00	185.000,00	2.845,00
2019	124.430,00	186.645,00	185.000,00	1.645,00
2020	121.845,00	182.767,50	185.000,00	-2.232,50
2021	128.344,00	192.516,00	185.000,00	7.516,00
2022	120.925,00	181.387,50	185.000,00	-3.612,50
2023	114.069,00	171.103,50	185.000,00	-13.896,50
2024	139.180,00	208.770,00	185.000,00	23.770,00
2025	108.362,50	162.543,75	185.000,00	-22.456,25
	1.603.436,50	2.405.154,75	2.405.000,00	154,75

Figuur 13: Waarde van de inventaris na verwijdering toestellen en toepassen maatregelen

Door het slim omgaan met vervangingen zoals beschreven kan ervoor worden gezorgd dat de speeltoestellen attractief en bespeelbaar blijven. Maar ook dat de toestellen te allen tijde zullen voldoen aan de WAS (Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen). Zo genieten de gebruikers optimaal en veilig van de speelplaatsen in de gemeente Heerhugowaard tot in lengte van jaren.

Bijlage 1: Aantal speeltoestellen in relatie tot het aantal kinderen per wijk

	kind per wijk	%	locaties per wijk	gem. aantal locaties geschikt voor	toestel/ speelaanl. per wijk	kind per plek	toestel/ speelaanleiding per plek
Bomen- en Recreatiewijk	1.089,00		19		98	57,32	5,16
<i>kind</i>	282,00	25,90%		4,92			
<i>jeugd</i>	373,00	34,25%		6,51			
<i>jongeren</i>	434,00	39,85%		7,57			
Butterhuizen	875,00		12		63	72,92	5,25
<i>kind</i>	186,00	21,26%		2,55			
<i>jeugd</i>	317,00	36,23%		4,35			
<i>jongeren</i>	372,00	42,51%		5,10			
De Noord	298,00		5		22	59,60	4,40
<i>kind</i>	66,00	22,15%		1,11			
<i>jeugd</i>	106,00	35,57%		1,78			
<i>jongeren</i>	126,00	42,28%		2,11			
Edelstenenwijk	885,00		23		90	38,48	3,91
<i>kind</i>	250,00	28,25%		6,50			
<i>jeugd</i>	290,00	32,77%		7,54			
<i>jongeren</i>	345,00	38,98%		8,97			
Heemradenwijk	447,00		8		32	55,88	4,00
<i>kind</i>	111,00	24,83%		1,99			
<i>jeugd</i>	148,00	33,11%		2,65			
<i>jongeren</i>	188,00	42,06%		3,36			
Huygenhoek	1.654,00		19		95	87,05	5,00
<i>kind</i>	578,00	34,95%		6,64			
<i>jeugd</i>	614,00	37,12%		7,05			
<i>jongeren</i>	462,00	27,93%		5,31			
Kruis	120,00		2		14	60,00	7,00
<i>kind</i>	18,00	15,00%		0,30			
<i>jeugd</i>	32,00	26,67%		0,53			
<i>jongeren</i>	70,00	58,33%		1,17			
Molenwijk	634,00		16		58	39,63	3,63
<i>kind</i>	209,00	32,97%		5,27			
<i>jeugd</i>	196,00	30,91%		4,95			
<i>jongeren</i>	229,00	36,12%		5,78			
Oostertocht	1.217,00		15		68	81,13	4,53
<i>kind</i>	321,00	26,38%		3,96			
<i>jeugd</i>	465,00	38,21%		5,73			
<i>jongeren</i>	431,00	35,41%		5,31			
Planetenwijk	363,00		6		29	60,50	4,83
<i>kind</i>	112,00	30,85%		1,85			
<i>jeugd</i>	107,00	29,48%		1,77			
<i>jongeren</i>	144,00	39,67%		2,38			
Rivierenwijk	832,00		22		91	37,82	4,14
<i>kind</i>	353,00	42,43%		9,33			
<i>jeugd</i>	253,00	30,41%		6,69			
<i>jongeren</i>	226,00	27,16%		5,98			

Schilderswijk	1.030,00		20		81	51,50	4,05
<i>kind</i>	317,00	30,78%		6,16			
<i>jeugd</i>	319,00	30,97%		6,19			
<i>jongeren</i>	394,00	38,25%		7,65			
Schrijverswijk	582,00		10		41	58,20	4,10
<i>kind</i>	150,00	25,77%		2,58			
<i>jeugd</i>	192,00	32,99%		3,30			
<i>jongeren</i>	240,00	41,24%		4,12			
Stad van de Zon	1.036,00		6		33	172,67	5,50
<i>kind</i>	498,00	48,07%		2,88			
<i>jeugd</i>	314,00	30,31%		1,82			
<i>jongeren</i>	224,00	21,62%		1,30			
Stadshart en Stationsgebied	86,00		2		11	43,00	5,50
<i>kind</i>	44,00	51,16%		1,02			
<i>jeugd</i>	20,00	23,26%		0,47			
<i>jongeren</i>	22,00	25,58%		0,51			
Zuidwijk	1.290,00		24		76	53,75	3,17
<i>kind</i>	538,00	41,71%		10,01			
<i>jeugd</i>	461,00	35,74%		8,58			
<i>jongeren</i>	291,00	22,56%		5,41			
Buitengebied + industrie	550,00		0		0	0,00	0,00
<i>kind</i>	89,00	16,18%					
<i>jeugd</i>	146,00	26,55%					
<i>jongeren</i>	315,00	57,27%					
Totaal	12.988,00		209		902	62,14	4,32
NB toestellen/ speelaanleiding is inclusief pleinplakkers							